

gendheden inzake de algemene veiligheid' (onder aandrang van Hull hadden Eden en Molotow aanvaard dat de tekst ook door China zou worden ondertekend) luidde in Hulls ontwerp: 'Dat diegene hunner die in oorlog zijn met een gemeenschappelijke vijand, zullen samenwerken in alle aangelegenheden met betrekking tot de overgave en de ontwapening van die vijand *en in enige bezetting van vijandelijk grondgebied en grondgebied van andere staten, bezet door die vijand.*' Paragraaf 6 luidde: 'Dat zij hun strijdkrachten op het grondgebied van andere staten niet zullen gebruiken behalve voor de in deze verklaring beoogde doeleinden en na gemeenschappelijk overleg *en na accoordbevinding.*' De cursief gedrukte passages verdwenen uit het ontwerp: kennelijk wilden de Russen de handen vrijhouden. Besepte Hull de betekenis daarvan? Vermoedelijk niet: na terugkeer in Washington verklaarde hij zich overtuigd dat de naoorlogse wereld gekenmerkt zou worden door harmonie en dat er geen sprake zou zijn van een verdeling in invloedssferen.

Wat de nieuw op te richten internationale organisatie betrof, werden Roosevelt, Churchill en Stalin het er eind november '43 op de conferentie van Teheran over eens dat deze een bestuur zou krijgen van tien leden: zes kleine mogendheden en de vier grote die als een soort internationale politie-agenten het handhaven van de wereldvrede zouden moeten bevorderen; inzake een verdeling van Duitsland werden allerlei mogelijkheden overwogen die aan de Europese Adviescommissie werden gedelegeerd – de stemming ter conferentie was positief (er werd aan Stalin toegezegd dat de Geallieerden in mei '44 in Frankrijk zouden landen); de eerste zin van de gemeenschappelijke verklaring die na afloop van de besprekingen werd uitgegeven, luidde: 'Wij geven uitdrukking aan onze vastbeslotenheid dat onze volkeren zullen samenwerken in de oorlog en in de daarop volgende vrede.'

In '44 kwamen er grote moeilijkheden ten aanzien van Polen.

Eind april '43 had de door generaal Sikorski geleide Poolse regering van Londen uit op een internationaal onderzoek aangedrongen, toen de Duitsers bekend hadden gemaakt dat bij Katyn massagraven waren ontdekt van Poolse militairen – Stalin had toen de diplomatieke betrekkingen met de Poolse regering verbroken. Nadien hadden de Russen aan de Engelse en Amerikaanse regeringen doen weten dat Polen, gelijk aangeduid, westwaarts zou worden opgeschoven. Churchill en Eden waren daarmee in beginsel accoord gegaan, ook, in november '43 (op de conferentie van Teheran), Roosevelt en Hull, zij het dat Roosevelt, rekening houdend met de gevoelens van de zes tot zeven miljoen Amerikanen die van Poolse afkomst waren, had doen blijken dat hij vóór